

XXIII-oji Jaunųjų mokslininkų psichologų konferencija

PSICHOLOGIJA ŠIANDIEN: tarp stabilumo ir kaitos

2026 m. gegužės 15 d.

PRANEŠIMŲ SANTRAUKŲ LEIDINYS

Abstract book of the
23rd Conference of Junior Researchers in Psychology
**PSYCHOLOGY TODAY:
BETWEEN STABILITY AND CHANGE**

MAY 15, 2026

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

ORGANIZACINIS KOMITETAS

| ORGANISATIONAL COMMITTEE

Pirmininkė | Chair: Agnė Grigaitė

Nariai | Members: Livija Žiemienė,
Jurgita Tilingaitė, Fadzai Munyuki,
Lauryna Vilutytė, Paulina Smolskaitė,
Ugnius Binkauskas, Sandra Bagdonaitė-
Jankauskienė, Adelė Petravičiūtė.

Studentai | Students:

Brigita Mikulstykė, Bernardas Liukaitis.

LiPSA nariai | LiPSA members:

Justas Stabrauskas, Gabija Kasilovskytė.

KONFERENCIJOS MOKSLO KOMITETAS

| SCIENTIFIC COMMITTEE OF THE CONFERENCE

Pirmininkas | Chair: Doc. dr. Alfredas Laurinavičius

Nariai | Members: prof. dr. Evaldas Kazlauskas,
doc. dr. Sigita Girdzijauskienė, dr. Austėja
Dumarkaitė, dr. Arūnas Žiedelis, prof. dr. Ilona
Laurinaitytė, dr. Viktorija Azuma, doc. dr. Greta
Kaluževičiūtė, dr. Gabrielė Skabeikytė-Norkienė.

KONFERENCIJOS GLOBĖJA

| PATRON OF THE CONFERENCE

Prof. habil dr. Danutė Gailienė

KONFERENCIJOS ORGANIZATORIAI

| CONFERENCE ORGANISERS

Filosofijos
fakultetas

RĖMĖJAI

| SPONSORS

Go Vilnius

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

DOI <https://doi.org/10.15388/JMPK.2026>

ISSN 2669-0357

Copyright © 2026 Authors. Published by Vilnius University Press. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Licence, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

STENDINIAI PRANEŠIMAI || POSTER PRESENTATIONS

PRIKLAUSOMŲ ASMENŲ MELO MOTYVAI, PRIERAIŠUMO STILIAI IR VIENIŠUMO JAUSMAS

Valentina Dundaitė
Vilniaus universitetas, Filosofijos fakultetas

Įvadas. Melavimas priklausomybės kontekste yra struktūrinis mechanizmas, palaikantis saviapgaulę ir ardantis tarpasmeninius santykius (Kemp, 2009). Nors nesaugus prieraišumas ir vienišumas laikomi svarbiais priklausomybės rizikos veiksniais, tyrimų, kuriuose melavimas, prieraišumo stiliai ir vienišumo jausmas būtų nagrinėjami kartu, vis dar trūksta. Tyrimo tikslas – įvertinti priklausomybės ligomis sergančių asmenų melo motyvų, melavimo dažnio, prieraišumo stilių ir vienišumo jausmo sąsajas.

Metodika. Tyrime dalyvavo 80 nuo psichoaktyviųjų medžiagų priklausomų asmenų (56,25 % vyrų; $M = 41,76$ m.; $SD = 9,73$), atrinktų patogiosios atrankos būdu. Taikytas koreliacinis tyrimo dizainas; melo motyvams vertinti naudotas melo motyvų klausimynas (CEMA-A), prieraišumo stiliams – prieraišumo stilių klausimynas (ASQ), vienišumui – patikslinta UCLA vienišumo skalė (R-UCLA). Papildomai vertintas bendrasis melavimo dažnis ir melavimas skirtingiems adresatams. Duomenys analizuoti taikant vidurkių palyginimo, koreliacinę bei hierarchinę tiesinę regresinę analizes.

Rezultatai. Tiriamieji meluoja dažniau nei vidutiniškai; stipriausiai pasireiškė vidinė ir tarpasmeninė melo motyvacijos, silpniausiai – piktybinė. Dominavo vengiantis prieraišumas. Vieną priklausomybę turintis asmenys pasižymėjo aukštesniu saugaus ($d = 0,89$) ir žemesniu vengiančio prieraišumo ($d = -0,63$) rodikliu. Vidinė melo motyvacija koreliavo su visais melavimo rodikliais ($r = 0,28-0,39$). Nerimastingas prieraišumas siejosi su melavimu sau ($p = 0,45$), vienišumas – su bendruoju melavimo dažniu ($r = 0,23$). Regresinė analizė parodė, kad melavimo dažnį prognozuoja vidinė melo motyvacija ($\beta = 0,37$) ir užimtumo neturėjimas ($\beta = -0,24$); modelis paaiškino 24 % dispersijos ($F(4, 71) = 5,59$; $p < 0,001$).

Išvados. Melavimas atlieka saviapgaulės, o ne piktybinę funkciją; vidinė motyvacija, nesaugus prieraišumas, vienišumas ir užimtumo nebuvimas susiję su dažnesniu melavimu. Rezultatai pabrėžia poreikį priklausomybių gydyme integruoti į prieraišumą bei emocijų priėmimą orientuotas intervencijas ir skatinti darbinę reintegraciją.

Darbo vadovė: prof. dr. Laima Bulotaitė

Raktiniai žodžiai: priklausomybės, melo motyvai, prieraišumas, vienišumas.

EMOCIJŲ REGULIACIJOS STRATEGIJŲ SĄSAJOS SU NUOTAIKOS SVYRAVIMAIS ATSIŽVELGIANT Į NEPALANKIAS VAIKYSTĖS PATIRTIS IR EMOCINIŲ PAŽEIDŽIAMUMĄ

Luka Kemežytė
Vilniaus universitetas, Filosofijos fakultetas, Psichologijos institutas

Įvadas. Nuotaikos svyravimai – intensyvi ir nenuspėjama emocijų kaita – svarbi įvairių psichologinių sunkumų dalis, siejami su tarpasmeninių santykių problemomis. Šis tyrimas buvo grindžiamas biosocialiniu Linehan modeliu, kurio teorinis pagrindas išryškina esminius konstruktus nulemiančius nuotaikos svyravimus (Linehan, 1993).

Tikslas. Įvertinti emocijų reguliacijos strategijų, nepalankių vaikystės patirčių ir emocinio pažeidžiamumo sąsajas su nuotaikos svyravimais.

Metodika. Tyrime dalyvavo 64 suaugusieji (20–60 m., $M = 25,28$; $SD = 4,38$), iš kurių 62,5% sudarė moterys, 35,9% vyrai ir 1,6% nurodė kitą lytį. Dalyviai užpildė Afektinio Temperamento (Azevedo et al., 2023), Reakcijų į Teigiamas Emocijas (Feldman et al., 2008), Tėvų Reakcijų į Teigiamas Emocijas Paauglystėje (S. Nelis et al., 2019), Vaikystės Emocinio Pažeidžiamumo (Sauer & Baer, 2010), Emocijų Reguliavimo Profilio (D. Nelis et al., 2011), Emocijų Reaguliavimo Sunkumų (Victor & Klonsky, 2016) Afektinio Labilumo (Oliver & Simons, 2004), Subjektyviai Suvokto Emocijų Validavimo (Zielinski & Veilleux, 2018) ir Nepalankių Patirčių Vaikystėje (Mountford et al., 2007) klausimynus. Tuomet dalyviai buvo pakviesti septynias dienas, penkis kartus per dieną, M-Path programėle atsakyti į momentinio vertinimo klausimus apie nuotaiką, bei kartą per dieną – Vidinių Būsenų klausimyną (Bauer et al., 2000).

Rezultatai. Rezultatai atskleidė, kad nepalankios vaikystės patirtys prognozuoja didesnius nuotaikos svyravimus. Mediacinė analizė parodė, kad emocijų nepriėmimas reikšmingai tarpininkauja šiame ryšyje, rodydamas, kad nepalankios patirtys siejasi su konkrečiom emocijų reguliacijos strategijomis, o šios prognozuoja didesnę nuotaikos nestabilumą. Aukštesnis emocinio pažeidžiamumo lygis taip pat reikšmingai koreliavo su didesniais nuotaikos svyravimų rodikliais, tačiau, priešingai nei tikėtasi, nepasitvirtino kaip statistiškai reikšmingas moderatorius. Lyčių skirtumai pagrindiniuose ryšiuose nebuvo reikšmingi.

Išvados. Rezultatai pirmą kartą parodė, kad emocijų nepriėmimas kaip emocijų reguliacijos strategija yra svarbus mechanizmas, siejantis nepalankias vaikystės patirtis su nuotaikos svyravimais, o emocinis pažeidžiamumas veikia kaip nepriklausomas rizikos veiksnys. Tyrimas papildė ankstesnius tyrimus ir pirmą kartą nagrinėjo šiuos ryšius Lietuvos kontekste.

Darbo vadovė: doc. dr. Neringa Grigutytė

Raktiniai žodžiai: Nuotaikos svyravimai, emocijų reguliacija, emocinis pažeidžiamumas, nepalankios vaikystės patirtys, emocinis validavimas

ŠEIMAI PALANKAUS VADOVO ELGESIO IR DARBUOTOJŲ SAVIVEIKSMINGUMO RYŠYS: SISTEMINĖ LITERATŪROS ANALIZĖ

Melita Kučinskaitė, Tadas Vadvilavičius

Vytauto Didžiojo universitetas, Socialinių mokslų fakultetas, Psichologijos katedra

Ivadas. Tyrimai vienašališkai rodo, jog vadovų teikiama socialinė parama yra teigiamai susijusi su darbuotojų saviveiksmingumu (pvz., Shao et al., 2019). Taip pat, tyrimai atskleidžia ir tai, jog vadovų teikiama parama orientuota į darbo ir šeimos vaidmenų derinimą yra susijusi su geresniu darbuotojų darbo ir šeimos vaidmenų derinimu (pvz., Guo et al., 2024), tačiau tyrimai neatskleidžia koks yra šio ryšio psichologinis mechanizmas. Keliamą prielaidą, jog darbuotojų suvokiamas šeimai palankus vadovo elgesys yra teigiamai susijęs su darbuotojų darbo ir šeimos derinimo saviveiksmingumu.

Metodika. Literatūros analizei buvo panaudota sisteminės literatūros apžvalgos procedūra, vykdant mokslinių straipsnių paiešką Scopus, ScienceDirect ir Web of Science duomenų bazėse. Buvo rasti 127 moksliniai straipsniai. Straipsnių atranką atliko du tyrėjai. Tyrėjų sutarumo lygis pagal Cohen's kappa - 0,64.

Rezultatai. Į analizę įtraukti 5 straipsniai. Visuose atrinktuose tyrimuose nustatytas statistiškai reikšmingas, teigiamas ryšys tarp suvokiamo šeimą palaikančio vadovo elgesio ir darbuotojų saviveiksmingumo. Tik dvejuose tyrimuose buvo analizuotas ryšys tarp suvokiamo šeimai palankaus vadovo elgesio ir su darbo ir šeimos vaidmenų derinimu susijusio saviveiksmingumo (Ellis et al., 2023; Mao et al., 2023). Kituose straipsniuose buvo matuojamas bendrasis saviveiksmingumas (Luo et al., 2022), darbo saviveiksmingumas